

Monitering af havfuglekolonier i Maniitsoq Kommune 2003

Teknisk rapport nr. 59, 2004
Pinnigortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut

Titel: Monitoring af havfuglekolonier i Maniitsoq Kommune 2003

Forfatter(e): Jens Nyeland & Henning Mathæussen

Serietitel og nummer: Teknisk rapport nr. 59

Udgiver: Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut

Udgivelsestidspunkt: December 2004

Forsidefoto: Jens Nyeland & Lars Witting (indsat billede)

ISBN: 87-91214-11-4

ISSN: 1397-3657

Bedes citeret: Nyeland, J. & H. Mathæussen, 2004. Monitoring af havfuglekolonier i Maniitsoq Kommune 2003. Teknisk Rapport nr. 59. Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut.

Rekvireres: Rapporten er udelukkende udgivet elektronisk. PDF-fil af rapporten findes på instituttets hjemmeside http://www.natur.gl/publikationer/tekniske_rapporter

Det er muligt at rekvirere en udskrift af rapporten her:

Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut
Postboks 570
3900 Nuuk
Grønland

Tlf. +299 36 12 00
Fax. +299 36 12 12
info@natur.gl

www.natur.gl

Monitering af havfuglekolonier i Maniitsoq Kommune 2003

af

Jens Nyeland & Henning Mathæussen

Teknisk rapport nr. 59, 2004
Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut

Eqqikaaneq

Maniitsup kommuneani timmissat imarmiut ineqarfii 42-t piffissami 20.-26. juni 2003 Pinngortitaleriffimmiit kisitsivigineqarput. Kangerlussuatsiami ineqarfiit 28-t, Sermilinnguami qulingiluat Isortullu kangerluani ineqarfiit tallimat kisitsivigineqarput. Maniitsup kommuneani timmissat imarmiut ineqarfiinut tunngatillugu 1970-ikkut naalerneranniit eqikkarlugu oqaatigineqarsinnaavoq i) oqaatsut (*Phalacrocorax carbo*) amerleriaateqalaarsimasut, ii) naajarnat (*Larus Glaucoides*) ikileriaateqalaarsimasut, naajarujussuit (*L. hyperboreus*) amerlassutsimikkut allannguuteqarpallaarsimanngitsut, kisiannili ineqarfinni arlalinni taateraaf (*Rissa tridactyla*) malunnaateqarluartumik ikileriaateqarsimasut, appat (*Uria lomvia*) amerlassutsimikkut allannguuteqarpallaarsimagunanngitsut, kisiannili ikileriaateqalaarsimanissaat pasinarluni, kiisalu apparluit (*Alca torda*) amerleriaateqarsimallutik.

Summary

During 20-26 July, 2003 most seabirds colonies (42 colonies) in Maniitsoq Municipality were surveyed by the Greenland Institute of Natural Resources. Twenty-eight were located in Evighedsfjorden, nine in Sermilinnguaq and five in Søndre Isortoq. Compared to the late 1970'ties the results indicated: i) a slight increase in the population of Cormorants (*Phalacrocorax carbo*), ii) a decline in the Iceland Gull (*Larus glaucoides*) population (apparently distributed on more smaller colonies), iii) a stable Glaucous Gull (*L. hyperboreus*) population (apparently distributed on more smaller colonies), iv) a marked decline in the Kittiwake (*Rissa tridactyla*) population, v) an apparently stable population of Brünnich's Guillemots (*Uria lomvia*) although with some indication of a slight decline and vi) an increase in the Razorbill (*Alca torda*) population.

Sammenfatning

I perioden 20-26 juli, 2003 blev de fleste (42 kolonier) af Maniitsoq Kommunes havfuglekolonier optalt af Grønlands Naturinstitut. Heraf 28 i Evighedsfjorden, ni i Sermilinnguaq og fem i Søndre Isortoq. Sammenfattende for Maniitsoq Kommunes havfuglekolonier kan det siges, at der siden 1977 er indikation på i) en svag fremgang i skarvbestanden (*Phalacrocorax carbo*), ii) en tilbagegang i bestanden af hvidvingede måger (*Larus glaucoides*), men tilsyneladende fordelt på flere kolonier, iii) en nogenlunde stabil bestand af gråmåge (*L. hyperboreus*), men fordelt på flere kolonier, iv) en markant tilbagegang i ridebestanden (*Rissa tridactyla*), v) en formentlig stabil lomviebestand (*Uria lomvia*), dog med indikation på en mulig svag tilbagegang, samt vi) en fremgang i alkebestanden (*Alca torda*).

Indhold

1. Indledning.....	6
2. Lokaltet og metode.....	6
2.1. Lokaltet.....	6
2.2. Optællingsmetodik.....	7
3. Resultater.....	8
3.1. Vejrforhold.....	8
3.2. Optællinger.....	8
4. Diskussion og konklusion.....	22
5. Tak.....	28
6. Referencer.....	28

1. Indledning

En af Grønlands Naturinstituts hovedopgaver er at rådgive Grønlands Hjemmestyre om udnyttelse af de levende ressourcer, herunder havfugle. For at sikre en bæredygtig udnyttelse er det afgørende at have et indgående kendskab til ynglebestandenes status og udvikling. Monitorering af landets havfuglekolonier er derfor et vigtigt arbejde, der udføres løbende. For polarlomvie (*Uria lomvia*) (i det følgende bruges blot navnet lomvie for denne art) foreligger en egentlig monitoringsplan (Falk & Kampp, 1997a & b) og for almindelig ederfugl (*Somateria mollissima*) er en sådan under udarbejdelse (Merkel, 2002). For de øvrige arter er der endnu ikke udarbejdet en monitoringsplan, men de fleste af landets havfuglekolonier af forskellige arter er optalt ved flere lejligheder gennem de sidste hundrede år; nogle blot én enkelt eller to gange, mens andre er optalt adskillige gange. Typisk er optællingen af andre havfuglekolonier end lomvie foregået i forbindelse med en planlagt optælling af lomviekolonier.

Grønlands Naturinstitut er nationalt forpligtet til at overvåge landets ynglebestande, men derudover har Grønland også internationale forpligtelser. Grønland er medlem af Arctic Council, der forpligter medlemslandene til at samarbejde i forbindelse med forvaltning af fælles bestande af bl.a. havfugle. Årligt skal medlemslandene rapportere til CBIRD-group under Conservation of Arctic Flora and Fauna (CAFF) omkring forvaltnings- og forskningstiltag, samt rapportere status for medlemslandenes ynglebestande af havfugle.

Maniitsoq Kommune er kendt for sine mange havfuglekolonier, og adskillige af disse er blevet optalt ved flere lejligheder, særligt lomviekolonierne og de større ride- (*Rissa tridactyla*) kolonier. De største lomvie- og ridekolonier syd for Diskobugten findes i Maniitsoq Kommune (Falk & Kampp, 1997a, DMU-AM and OC, 2001). Denne rapport præsenterer resultaterne af havfuglemonitorering i Maniitsoq foretaget i sommeren 2003, hvor de fleste af kommunens kolonier blev optalt. I rapporten behandles ederfugle ikke, og når ordet havfugle benyttes, refereres der til diverse mågearter (Laridae), skarv (*Phalacrocorax carbo*), og alkefugle (Alcidae).

2. Lokalitet og metode

2.1. Lokalitet

Langt den overvejende del af havfuglekolonierne i Maniitsoq Kommune er koncentreret i tre fjorde, nemlig Kangerlussuatsiaq (Evighedsfjord), Sermilinnuaq og Søndre Isortoq, og alt arbejdet blev udført i disse områder. Efter grundige interviews af lokale brugere både i bygden Kangaamiut og i Maniitsoq blev det bekræftet, at der ikke var kolonier af nævneværdig størrelse andre steder i kommunen. En enkelt koloni (koloni kode nr. 64200 i Havfugledatabasen (DMU-AM and OC, 2001) i den sydlige del af kommunen mellem bygderne Atammik og Napasoq, blev ikke besøgt på grund af dens beliggenhed langt fra de øvrige kolonier, der blev optalt. Ifølge lokale fra Maniitsoq var den af samme størrelse, som da den sidst blev talt op i 1992. Dengang var der 37 alke (*Alca torda*), 64 tejste (*Cephus grylle*), 9 par hvidvingede måger (*Larus glaucoides*), 5 par gråmåger (*L. hyperboreus*), 6 par rider samt et enkelt individ af hver af arterne skarv, sølvmåge (*L. argentatus*) og sildemåge (*L. fuscus*). I koloni nr. 65043 i fjorden Maniitsup Sermilia var der i 1980 100 par hvidvingede måger og 30 par gråmåger. Denne koloni blev heller ikke besøgt, da den hverken skulle huse lomvier, rider eller andre arter i nævneværdigt antal samt på grund af dens beliggenhed langt fra det øvrige feltarbejde.

Evighedsfjorden

Dette spektakulære fjordsystem er beliggende 20 km syd for Søndre Strømfjord. Ved munden ligger Grønlands største bygd, Kangaamiut, med mere end 500 indbyggere.

Fjorden strækker sig mere end 100 kilometer vest/øst og har adskillige sidefjorde/forgreninger, der ofte ender i en gletsjer. Fjorden er omgivet af meget høje fjelde, enkelte på over 2000 meter. Havfuglekolonierne i Evighedsfjorden er spredt over det meste af fjorden fra blot 5-10 kilometer fra munden til de fjerneste, der er beliggende i bunden af fjorden klods op ad indlandsisen.

Sermilinnuaq

Sermilinnuaq-fjorden ligger ca. 25 km nord for Maniitsoq by og er omkring 15 km lang og omgivet af fjelde på op til ca. 1400 meter.

Søndre Isortoq

Denne fjord ligger blot 20 km øst syd/øst for Maniitsoq og er omkring 40 km lang. De fleste fjelde, der omgiver fjorden, er under 1000 meter, men der er enkelte toppe på over 1200 meter. Kun få steder ligger der høje vertikale stejlsider ud til vandet.

2.2. Optællingsmetodik

Evighedsfjorden

Alle havfuglekolonier i Evighedsfjorden blev besøgt og optalt i dagene 20.-22. juli 2003. Transporten foregik med en 16 fods jolle med hard-top og 50 hk motor. Alle tællinger foregik fra båd. Der blev overvejende udført direkte tællinger, men i enkelte tilfælde blev der tillige taget tællefotos. Kun resultaterne fra de direkte tællinger er præsenteret i denne rapport, men alle tællefotos indgår i GN's database over tællefoto af havfuglekolonier. I forbindelse med optælling af lomvier blev alle tilstedeværende fugle i kolonien talt (se Falk & Kampp, 1997a), mens ridekolonier blev optalt ved at tælle antallet af tilsyneladende besatte reder (Walsh et al., 1995). Af andre arter blev også hvidvinget måge (antal par), gråmåge (antal par), alk (antal individer), tejst (antal individer) og skarv (*Phalacrocorax carbo*) (antal tilsyneladende besatte reder, i det følgende omtalt som antal ynglepar) optalt. Enkelte tidligere registreringer af alk er i Havfugledatabasen angivet som antal ynglepar. Hvorledes man er nået frem til dette, er imidlertid uvist og vanskeliggør en sammenligning med tællinger, hvor antal individer er blevet registreret. En sammenligning med år, hvor antal ynglepar er registreret, foretages derfor kun i de tilfælde, hvor ændringerne er meget udtalte.

Optællinger i Sermilinnuaq og Søndre Isortoq blev udført i dagene 25.-26. juni 2003. Her foregik transporten samt alle tællinger i en 21 fods ht båd med 175 hk motor.

For at tage højde for eventuelle døgnvariationer i tilstedeværelsen af individer i en lomviekoloni, bør udvalgte study-plots optælles hver/hver anden time i løbet af døgnet. Dette kræver imidlertid, at kolonierne kan tælles fra faste positioner på land, hvilket ikke lader sig gøre ved nogen af lomviekolonierne i Maniitsoq Kommune. Det er derfor ikke muligt at foretage en korrektion af tællingerne baseret på specifikke værdier fra netop de optalte kolonier. Af denne grund benyttes derfor værdier fra andre af Grønlands lomviekolonier til korrektion af totaloptællingerne.

Det praktiske feltarbejde blev planlagt med udgangspunkt i Havfugledatabasen (DMU-AM & OC, 2001), hvor de enkelte koloniers lokalitet er angivet, samt på baggrund af information fra lokale i Maniitsoq by og Kangaamiut. Lokale borgere og brugere informerede bl.a. om kolonier, der ikke tidligere var registreret i Havfugledatabasen, samt om deres indtryk af udviklingen og status for visse arter og kolonier.

Alle optællinger blev udført af Jens Nyeland og Henning Mathæussen, GN.

3. Resultater

3.1. Vejrforhold

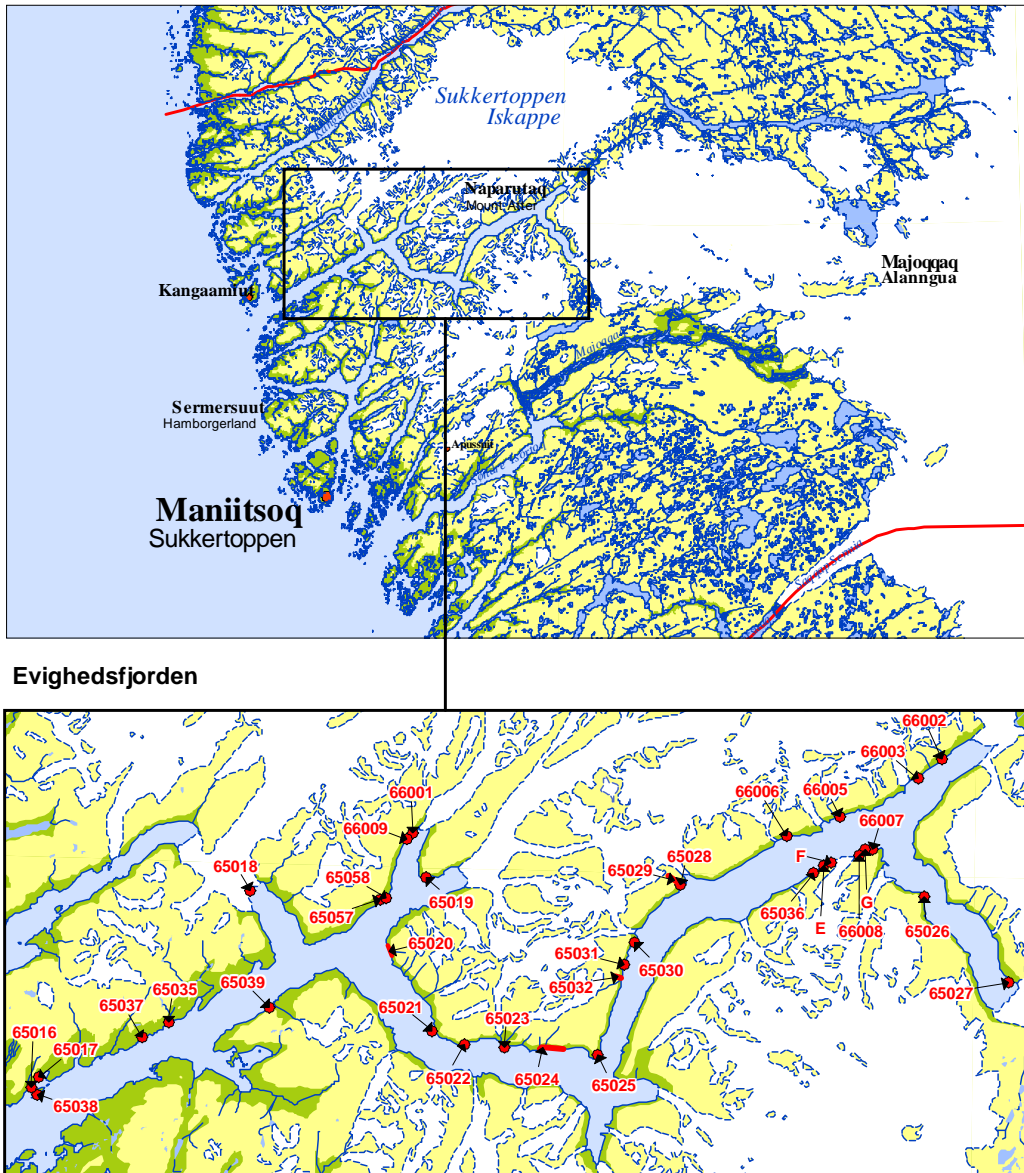
Vejrforholdene under tællingerne var som regel meget gunstige til formålet, med svag vind og kun ringe nedbør. I korte tidsrum kunne der dog opstå let fjordvind, hvilket i enkelte tilfælde medførte, at tællingerne måtte indstilles og gennemføres senere. Alle tællinger blev dog udført under rolige og gode lysforhold.

3.2. Optællinger

I forbindelse med optællingerne blev der taget GPS positioner ved alle kolonierne, men efterfølgende viste det sig, at den benyttede GPS havde en defekt, således at de noterede positioner ikke passede. Af denne grund er koloniernes position blot indtegnet på et oversigtskort så nøjagtigt som muligt.

Evighedsfjorden

Der er i tidens løb blevet registreret i alt 35 havfuglekolonier i Evighedsfjorden (Figur 1), hvoraf enkelte første gang blev registreret i 2003. Tabel 1-28 giver en oversigt alle kolonier, der i 2003 husede fugle, med resultaterne fra 2003 samt resultater fra tidligere tællinger fra Havfugledatabasen (DMU-AM & OC, 2001). En oversigt over kolonier, der tidligere har huset fugle, men ingen i 2003, er præsenteret i tabellerne 29-35. Koloniernes id-koder referer til de i Havfugledatabasen benyttede koder for hver enkelt lokalitet. I tilfælde af ikke tidligere registrerede lokaliteter/kolonier benyttes midlertidige id-angivelser.

Figur 1. Kort over havfuglekolonier i Evighedsfjorden i det nordlige Maniitsoq kommune. De enkelte koloniers id-kode er angivet og refererer til id-koderne fra Havfugledatabasen. Nye kolonier er angivet med bogstav.

Koloni 65019, Taateraaf

Denne store fuglekoloni, der huser en række forskellige arter, er vel nok den mest kendte ride- og lomviekoloni i kommunen (Tabel 1). Siden 1960 er antallet af rider gået tilbage fra ca. 35.000 ynglepar til ca. 11.000 i 2003. Siden sidste tælling i 1990 har bestanden dog ikke ændret sig nævneværdigt. Taateraaf er én af tre lomviekolonier i kommunen, og lomviekolonien har været betragtet som værende stabil i perioden 1960-1988 på 9.000-10.000 individer. I 2003 blev der optalt ca. 6.000 individer i kolonien. Hvorvidt der er tale om en reel nedgang, eller om kolonien fortsat er stabil, er uvist, idet forskellen kan skyldes naturlige variationer (døgn- eller dag til dag). Den relativt store forskel i forhold til de foregående tællinger giver dog grund til at holde et ekstra vågent øje med udviklingen i denne koloni. Der er tidligere registreret få Atlantisk lomvie (U. aalge) i 65019, men denne art blev ikke observeret i 2003. Det kan dog ikke udelukkes, at den stadig yngler her. Af andre havfuglearter registreret, men ikke optalt i 2003, var

hvidvinget måge, alk, tejest. Af disse var kun hvidvinget måge registreret tidligere. Endvidere blev der i 2003 observeret 2 juvenile og 2 immature havørne (*Haliaeetus albicilla*), samt 2 jagtfalke (*Falco rusticolus*) (én hvid og én grå farvemorf), hvis aldre ikke blev registreret. Havørnen er tidligere registreret som ynglende i tilknytning til denne koloni (Falk & Kampp, 1997a).

Tabel 1. Havfuglekoloni 65019 (Taateraaf), Evighedsfjorden. Angivet i ynglepar (i angiver antal individer).

Art	Optællingsår					
	1960	1977	1988	1989	1990	2003
Skarv		1		12		Til stede
Hvidvinget måge	100	334				Til stede
Ride	35.000	23.245			10.000	11.337
Alk	1 i	8 i		100 i		Til stede
Atlantisk lomvie				Til stede		
Lomvie	10.000 i	9.050 i	8.915 i			6.163 i
Tejest						Til stede
Havørn						4 i
Jagtfalk						2 i

Koloni 66001

Denne havfuglekoloni blev først optalt i 1960, hvor der blev registreret skarv, hvidvinget måge, gråmåge og ride (Tabel 2). Skarven er muligvis gået lidt frem, idet der i perioden 1960-1990 var 20-30 ynglepar, mens der i 2003 blev talt 157 individer. Hvidvinget måge var gået frem fra 35 ynglepar i 1960 til 100 ynglepar i 1990, mens der i 2003 blot blev registreret 68 individer, altså en mulig reduktion. Gråmågen er kun registreret i årene 1960 og 1977 og er siden ikke blevet observeret ynglende. Ridekolonien voksede fra 35 ynglepar i 1960 til 3.500 ynglepar i 1977, hvorefter bestanden er aftaget til 502 ynglepar i 2003.

Tabel 2. Havfuglekoloni 66001, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1990	2003
Skarv	22	33	20	157 i
Hvidvinget måge	35	130	100	68 i
Gråmåge	8	2		
Ride	35	3.500	400	502

Koloni 65018

Denne koloni blev registreret i 1989, hvor der blev noteret, men blev ikke optalt, et antal hvidvingede måger (Tabel 3). I 2003 taltes der 68 individer af hvidvinget måge og 34 par ynglende rider.

Tabel 3. Havfuglekoloni 65018, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår	
	1989	2003
Hvidvinget måge	Til stede, ikke optalt	68 i
Ride		34

Koloni 65038

I denne koloni blev i 1960 og 1977 kun registreret tejest med henholdsvis 5 og 6 individer (Tabel 4). I 2003 blev der registreret 4 forskellige arter: toppet skallesluger (*Mergus serrator*) (en hun), 9 individer af gråmåge, 13 individer af alk, samt 32 individer af tejest. Fra lokale i Kangaamiut var der forlydender om, at der her skulle have været en nyetableret lomviekoloni. Dette kunne dog ikke bekræftes efter vort besøg, men det er muligt, at det er alken, der har etableret sig for nylig, og at denne er blevet forvekslet med lomvien.

Tabel 4. Havfuglekoloni 65038, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår		
	1960	1977	2003
Toppet skallesluger			1 i
Gråmåge			9 i
Alk			13 i
Tejest	5 i	6 i	32 i

Koloni 65037

Ikke tidligere registreret i havfugledatabasen. Kolonien husede kun alk, hvor der blev talt 22 individer (Tabel 5).

Table 5. Havfuglekoloni 65037, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår	
	1977	2003
Alk		22 i
Tejest	20	

Koloni 65020

I 1977 blev der kun registreret tejest (5 individer) i denne koloni, mens der i 1989 blev talt 10 tejste og 10 alke (Tabel 6). I 2003 var der 6 alke.

Tabel 6. Havfuglekoloni 65020, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår		
	1977	1989	2003
Alk		10i	6 i
Tejest	5i	10i	

Koloni 65021

Optalt første gang i 1960, hvor der blev registreret skarv, hvidvinget måge, gråmåge, ride, alk og tejest (Tabel 7). Fra at toppe i 1977 med 19 ynglepar, var skarven repræsenteret med blot 2 ynglepar i 2003, men dog i alt 6 individer. Bestanden af hvidvinget måge ligger på samme niveau (ca. 20 ynglepar) som i 1977, mens gråmågen kun er blevet observeret ynglende i 1960 og 1977. Riden har været repræsenteret med relativt få ynglepar (7-25) gennem alle årene og lå med 27 par i 2003 på samme niveau som i 1977. Alken har vist betragtelig fremgang fra blot 4 ynglepar i 1960 til omkring 100 individer både 1989 og 2003. Tejsten blev kun registreret i årene 1960 og 1977 med hhv. 2 og 4 individer.

Tabel 7. Havfuglekoloni 65021, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1989	2003
Skarv	8	19	10 i	2*
Hvidvinget måge	7	25	Til stede	20
Gråmåge	9	9		
Ride	8	35	Til stede	27
Alk	8 i	50 i	100 i	98 i
Tejst	2 i	4 i		

* I alt 6 individer

Koloni 65022

Denne lille koloni blev første gang optalt i 1977, hvor der blev registreret hvidvinget måge, alk og tejst med hhv. 3, 4 og 18 ynglepar (Tabel 8). I 2003 blev der set 6 par hvidvingede måger og 50 individer af alk. Endvidere husede kolonien som noget nyt 20 par ynglende rider i 2003.

Tabel 8. Havfuglekoloni 65022, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1977	1989	1990	2003
Hvidvinget måge	3		Til stede	6
Ride				20 i
Alk	4 i	25 i		50 i
Tejst	18 i			

Koloni 65023

Optalt første gang i 1960, hvor der blev registreret hvidvinget måge, alk og tejst (Tabel 9). Skarven blev første gang registreret i 1977 med 15 ynglepar. I 2003 var der 31 par ynglende skarver. Hvidvinget måge har svinget fra 8 ynglepar i 1960 til 125 ynglepar i 1990. I 2003 blev der blot talt 32 par hvidvinget måge. Kun i 1977 er gråmågen blevet observeret ynglende. Første år riden blev observeret var i 1977, hvor der var 8 ynglepar og i 1990 100 ynglepar, mens der i 2003 blev talt 48 ynglepar. Alken er kun blevet registret i 1960 med et enkelt ynglepar og tejesten kun i 1960 og 1977 med hhv. 2 og 3 ynglepar.

Tabel 9. Havfuglekoloni 65023, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1990	2003
Skarv		15	6	31
Hvidvinget måge	8	60	125	32
Gråmåge		1		
Ride		8	100	48
Alk	2 i			
Tejst	2 i	3 i		

Koloni 65024

Optalt første gang i 1977, hvor der blev observeret gråmåge, alk og tejst med hhv. 5, 18 og 6 ynglepar (Tabel 10). I 2003 havde kolonien 31 par ynglende skarver, ingen gråmåger, samt 12 individer af alk. Tejesten var ikke tilstede i 2003. I 1989 blev det desuden noteret, at riden havde slået sig ned, dog uden angivelse af antal ynglepar. I 2003 var der ingen rider tilstede.

Tabel 10. Havfuglekoloni 65024, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår		
	1977	1989	2003
Skarv			31
Gråmåge	5		
Ride		Til stede	
Alk	36 i	15 i	12 i
Tejst	6 i		

Koloni 65025

I 1977 blev der i denne koloni talt 7 par skarver, 2 par hvidvingede måger, 10 alke og 6 tejste (Tabel 11). I 1989 blev det noteret, at der var skarver til stede, men ikke hvor mange. Endvidere var der i 1989 20 alke. I 2003 blev der optalt 68 par ynglende skarver, 7 par hvidvingede måger samt 29 individer af alk.

Tabel 11. Havfuglekoloni 65025, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår		
	1977	1989	2003
Skarv	7	Til stede	68
Hvidvinget måge	2		7
Alk	10	20i	29 i
Tejst	6i		

Koloni 65032

I denne koloni blev der i 1977 talt 4 par hvidvingede måger og 22 tejste (Tabel 12). I 2003 var der 2 par ynglende gråmåger og 52 alke.

Tabel 12. Havfuglekoloni 65032, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår	
	1977	2003
Hvidvinget Måge	4	
Gråmåge		2
Alk		52 i
Tejst	22 i	

Koloni 65030

Optalt første gang i 1960, hvor der blev registreret hvidvinget måge, gråmåge, ride og alk (Tabel 13). I 1977 blev desuden registreret skarv med 30 ynglepar og 2 par tejste. I 2003 blev der ikke set skarv og heller ingen gråmåge. Hvidvinget måge synes at have fluktueret siden 1960, hvor der blev set 85 ynglepar, 150 i 1977 og blot 41 ynglepar i 2003. Riden har vist store udsving i denne koloni. I 1960 blev der således observeret 80 ynglepar, 1800 i 1977, mens der i 2003 kun blev registreret 43 ynglepar. Alken synes at have ligget nogenlunde stabilt mellem 20-40 ynglepar, og i 2003 blev der set 86 individer. I 2003 var blev der ikke observeret tejst.

Tabel 13. Havfuglekoloni 65030, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1989	2003
Skarv		30		
Hvidvinget måge	85	150	Til stede	41
Gråmåge	3			
Ride	80	1.800	Til stede	43
Alk	80 i	40 i	20 i	86 i
Tejst		2 i		

Koloni 65029

Denne koloni er blevet optalt siden 1960, hvor der blev observeret hvidvinget måge, ride, alk og tejst (Tabel 14). I 1977 blev det største antal hvidvingede måger talt med 75 ynglepar. I 2003 var der kun 14 ynglepar. Riden har fluktueret fra 70 ynglepar i 1960 til 275 i 1977 og blot 41 par i 2003. Alken synes at ligge nogenlunde stabilt, idet der i 1960 og 1977 var hhv. 10 og 14 ynglepar, mens der i 2003 blev talt 40 individer. Der blev ikke observeret hverken gråmåge eller tejst i 2003.

Tabel 14. Havfuglekoloni 65029, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1989	2003
Hvidvinget måge	10	75	Til stede	14
Gråmåge		6		
Ride	70	275	Til stede	41
Alk	20 i	28 i	10 i	40 i
Tejst	1 i			

Koloni 65028

Optalt første gang i 1960, hvor der blev registreret 5 par skarver, 39 par hvidvingede måger og 260 par rider (Tabel 15). Skarven har vist en lille fremgang til 30 ynglepar i 2003, mens der i 1977 med 160 ynglepar blev registreret flest ynglende hvidvingede måger. I 2003 var tallet igen omkring 30 ynglepar. Riden var i 1977 oppe på 600 ynglepar, men i 2003 var der kun 164 ynglepar til stede. Endvidere blev der i 2003 observeret 1 par ynglende gråmåger. I årene 1977 og 1989 blev der talt hhv. 5 par og 10 individer af alk, men ingen i 2003.

Tabel 15. Havfuglekoloni 65028, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1989	2003
Skarv	5	17		30
Hvidvinget måge	39	160	Til stede	33
Gråmåge				1
Ride	260	600	Til stede	164
Alk		10 i	10 i	

Koloni 65036

Også denne koloni blev talt op første gang i 1960. Her blev der talt 3 par hvidvingede måger, en enkelt alk, samt 6 teyste (Tabel 16). Antallet af hvidvingede måger voksede til 70 ynglepar i 1977, men i 2003 var bestanden nede på 18 ynglepar. I 1977 blev riden første

gang observeret ynglende med 120 par, og i 2003 var tallet 103. Siden første optælling er der ikke registreret alk i denne koloni. Der var 3 par tejste i 1977, men ingen blev observeret i 2003.

Tabel 16. Havfuglekoloni 65036, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår		
	1960	1977	2003
Hvidvinget måge	3	70	18
Ride		120	103
Alk	1 i		
Tejst	6 i	3 i	

Koloni E

En mindre koloni der ikke er registreret tidligere i Havfugledatabasen (Tabel 17). Der blev i 2003 observeret 8 par hvidvingede måger og 23 par rider.

Tabel 17. Havfuglekoloni E, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	2003	
Hvidvinget måge	8	
Ride	23	

Koloni F

Også en mindre, ikke tidligere registreret, koloni med 10 par hvidvingede måger og 118 par ynglende rider (Tabel 18).

Tabel 18. Havfuglekoloni F, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	2003	
Hvidvinget måge	10	
Ride	118	

Koloni 66008

Kolonien blev først registreret i 1989, hvor der blev observeret ynglende hvidvingede måger og rider, men ingen af arterne blev optalt (Tabel 19). I 2003 blev der talt 3 par hvidvingede måger og 10 par rider.

Tabel 19. Havfuglekoloni 66008, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1989	2003
Hvidvinget måge	Til stede (koloni)	3
Ride	Få	10

Koloni G

Denne koloni er ikke tidligere registreret i Havfugledatabasen, men husede 17 par rider i 2003 (Tabel 20).

Tabel 20. Havfuglekoloni G, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår
	2003
Ride	17

Koloni 66007

Først optalt i 1960, hvor der blev observeret 30 par hvidvingede måger, 1 par gråmåger, 3 par rider, 3 par alke og 1 par tejste (Tabel 21). I 2003 blev der registreret 10 par hvidvingede måger, 1 par gråmåger og 50 par rider. Endvidere ynglede skarven fåtalligt i 1977 (18 par) og i 1990 (til stede).

Tabel 21. Havfuglekoloni 66007, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår				
	1960	1977	1989	1990	2003
Skarv		18		Til stede	
Hvidvinget måge	30	40		Til stede	10
Gråmåge	1				1
Ride	3	90		Til stede	50
Alk	6 i	20 i			
Tejst	1 i	3 i		Til stede	

Koloni 65026

Optalt første gang i 1960 (Tabel 22). Her blev talt 14 par skarver, 5 par hvidvingede måger, 7 par rider og 4 par alke. Skarven er gået tilbage til 2 par i 2003. Hvidvinget måge gik frem i årene 1977 (47 par) og 1990 (50 par), men var nede på 3 par i 2003. Ligeledes voksede antallet af rider til 170 og 250 ynglepar i hhv. 1977 og 1990, men var nede på blot 12 par i 2003. Alken blev antagelig svagt forøget, idet der i 2003 blev talt 19 individer. Tejsten blev første gang set i kolonien i 1977 med 15 par, mens der i 2003 blev talt 13 individer.

Tabel 22. Havfuglekoloni 65026, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1990	2003
Skarv	14	16	7	2
Hvidvinget måge	5	47	50	3
Ride	7	170	250	12
Alk	8 i	12 i	18 i	19 i
Tejst		15 i	8 i	13 i

Koloni 65027

Denne koloni er tidligere kun blevet talt i 1990, hvor der var 11 par skarver, 35 par hvidvingede måger og 100 par rider (Tabel 23). I 2003 var antallet af individer af alle tre arter betragteligt reduceret til 2 par skarver, 3 par hvidvingede måger og ingen rider.

Tabel 23. Havfuglekoloni 65027, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1990	2003
Skarv	11	2
Hvidvinget måge	35	3
Ride	100	

Koloni 66005

Ved denne koloni, der første gang blev registreret i 1989, blev der dengang noteret en koloni af hvidvingede måger, der ikke blev optalt (Tabel 24). I 2003 blev der talt 7 par skarver, 6 par hvidvingede måger og 14 par rider. Der var desuden 67 forladte ridereder, der formodentlig var af ældre dato.

Tabel 24. Havfuglekoloni 66005, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1989	2003
Skarv		7
Hvidvinget måge	Til stede, koloni	6
Ride		14 (samt 67 forladte reder antagelig alle ældre)

Koloni 66002

Kolonien blev optalt første gang i 1960, hvor der var 19 par skarver og 18 par hvidvingede måger (Tabel 25). Antallet af både skarver og hvidvingede måger toppede i 1977 med hhv. 33 og 75 par. I 1977 blev riden observeret ynglende med 70 par for første gang. I 1990 var antallet af rider 50 ynglepar. I 2003 blev der observeret 7 par skarver, 6 par hvidvingede måger og 14 par rider.

Tabel 25. Havfuglekoloni 66002, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1990	2003
Skarv	19	33	26	7
Hvidvinget måge	18	75	21	6
Ride		70	50	14

Koloni 66003

En lille havfuglekoloni med blot 2 par ynglende skarver og 2 par ynglende hvidvingede måger i 1960 (Tabel 26). Antallet af skarver er gradvist forøget til 26 par i 2003. Hvidvinget måge voksede i 1977 og 1990 til hhv. 40 og 35 ynglepar, mens der blot var 4 ynglepar tilstede i 2003. Riden blev først registreret i 1990 med 15 ynglepar, som i 2003 var blevet til 39 par.

Tabel 26. Havfuglekoloni 66003, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1990	2003
Skarv	2	2	9	26
Hvidvinget måge	2	40	35	4
Svartbag			1 i	
Ride			15	39

Koloni 66006

Kolonien blev første gang registreret i 1989, hvor der en koloni af hvidvinget måge blev noteret, men ikke optalt (Tabel 27). I 2003 var den eneste havfugleart skarven med 3 ynglepar.

Tabel 27. Havfuglekoloni 66006, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1989	2003
Skarv		3
Hvidvinget måge	Til stede, koloni	

Koloni 65016

Optalt første gang i 1960 hvor der blev registreret 115 par hvidvingede måger og 2 par gråmåger. I 2003 blev kolonien ikke optalt, men det blev vurderet på afstand, at der var 50-100 par hvidvingede måger.

Tabel 28. Havfuglekoloni 65016, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår			
	1960	1977	1989	2003
Hvidvinget måge	115	10		50-100 (vurderet på afstand)
Gråmåge	2			
Tejst			Til stede, koloni	

Tidligere registrerede kolonier i Evighedsfjorden, der ikke havde fugle i 2003

Tabel 29. Havfuglekoloni 65017, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1977	1989
Hvidvinget måge		Til stede, koloni
Tejst	5	

Tabel 30. Havfuglekoloni 66009, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår
	1977
Hvidvinget måge	500

Tabel 31. Havfuglekoloni 65058, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår
	1998
Skarv	Mulig koloni (registreret fra fly)

Tabel 32. Havfuglekoloni 65057, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår
	1998
Skarv	Mulig koloni (registreret fra fly)

Tabel 33. Havfuglekoloni 65035, Evighedsfjorden.

Art	Optællingsår	
	1960	1977
Tejst	3	3

Tabel 34. Havfuglekoloni 65039, Evighedsfjorden.

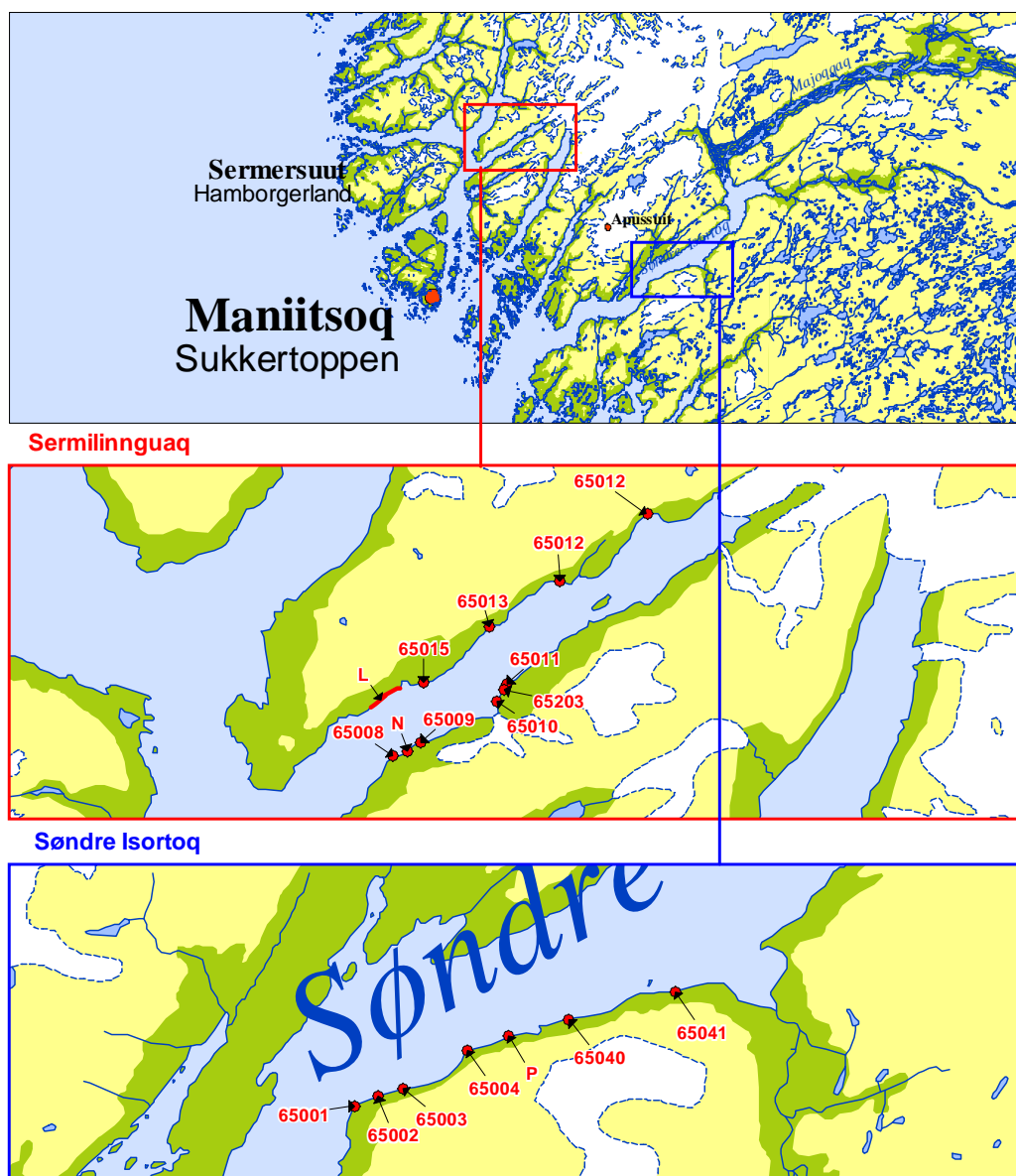
Art	Optællingsår	
	1977	
Hvidvinget måge	15	
Alk	15	
Tejst	25	

Tabel 35. Havfuglekoloni 65031, Evighedsfjorden. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår	
	1989	
Alk	10i	

Sermilinnuaq

Der er i tidens løb blevet registreret i alt 11 havfuglekolonier i denne fjord (Figur 2), hvoraf to kolonier, der blev registreret i 2003, ikke har været registreret i Havfugledatabasen tidligere. Tabel 29-37 giver en oversigt over alle disse kolonier med resultaterne fra 2003, samt resultater fra tidligere tællinger.

Figur 2. Kort over havfuglekolonier i Sermilinnuaq og Søndre Isortoq, Maniitsoq kommune. De enkelte koloniers id-kode er angivet og refererer til id-koderne fra Havfugledatabasen. Nye kolonier er angivet med bogstav.

Koloni L

Ikke tidligere registreret i Havfugledatabasen. Her blev i 2003 optalt 43 tejste (Tabel 36).

Tabel 36. Havfuglekoloni L, Sermilinnuaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår
	2003
Tejst	43 i

Koloni 65015

Denne koloni er optalt i alt 9 gange første gang i 1946, hvor der blev talt 5000 polarlomvier (Tabel 37). I 1960 var antallet uændret, mens der i 1977 blev talt 11.000 polarlomvier. Efter dette "topår" er antallet gået tilbage til i 1992 at ligge på 4000 og i 2003 6600 fugle. I 1990 blev der observeret atlantisk lomvie i kolonien, og i 1992 blev der set et enkelt individ, mens der ikke blev set nogen i 2003. Kolonien har tidligere huset op til 22 par

hvidvingede måger (i 1992), men ingen blev set i 2003. Alken synes at være blevet mere talrig. I 1960 og 1977 blev der set 2 individer, mens der i 1989 blev talt 100. I 1992 var tallet steget til 200 individer og i 2003 239. Antallet af ynglende rider steg fra 8500 i 1960 til 14000 og 12000 ynglepar i hhv. 1975 og 1977. Siden er antallet af rider aftaget og har ligget på nogenlunde samme niveau (4-5000 ynglepar) i årene 1989, 1992 og 2003. Der er kun registreret tejest tilstede i 1989.

Tabel 37. Havfuglekoloni 65015 (Sermilinnguaq), Sermilinnguaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår								
	1946	1960	1975	1977	1987	1989	1990	1992	2003
Hvidvinget måge		2 i				Få		22	
Ride		8.500	14.000	12.000		5.000		4.420	3.930
			0	0					
Atlantisk lomvie							Til stede	1 i	
Polarlomvie	5.000 i	4.500 i	12 i (sen tælling)	11.000 i	9.607 i			3.970 i	6.620 i
Alk		2 i		4 i		100 i		200 i	239 i
Tejest						Til stede			

Koloni 65013

Optalt 5 fem gange i perioden 1977 til 2003 (Tabel 38). I 1992 blev der observeret 51 par hvidvingede måger som det eneste år, hvor denne art er blevet registreret. Med 2400 par rider i 1977 var dette det bedste af optællingsårene. I 1992 var der blot 690 par rider, mens der i 2003 blev talt 1730 ynglepar. Antallet af lomvier har været bemærkelsesværdigt svingende, hvilket kan tilskrives forskellige optællingstidspunkter. Således var der i 1977 2600 individer, i 1987 var der 1900. I årene 1990 og 1992 blev der blot talt hhv. 570 og 265 individer, mens 2003 gav det hidtil højeste antal polarlomvier med 3160 individer. Ligesom i koloni nr. 65015 er der også i denne koloni observeret få individer af atlantisk lomvie. Alken toppede i 1977 med 300 ynglepar. I 1992 var der 250 par og i 2003 blot 55 individer.

Tabel 38. Havfuglekoloni 65013, Sermilinnguaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår				
	1977	1987	1990	1992	2003
Hvidvinget måge				51	
Ride	2.400	Til stede		690	1.730
Atlantisk lomvie			Få	1 i	
Polarlomvie	2.600 i	1.899 i	570 i	265 i	3.160 i
Alk	600 i	Til stede		250 i	55 i

Koloni 65012

En mindre koloni der er optalt i årene 1977, 1989, 1992 og 2003 (Tabel 39). Ved samtlige optællinger har der ynglet hvidvinget måge svingende mellem 10 og 48 ynglepar. I 2003 var antallet af ynglepar 14. Gråmågen er registreret ynglende med 1 og 2 par i hhv. 1992 og 2003. I 1977 var der 100 par rider i kolonien, og i de følgende optællingsår var der blot 25 par, mens der ikke blev observeret ynglende rider i 2003. Alken er kun registreret med 3 individer i 1989, hvor der også blev observeret tejest.

Tabel 39. Havfuglekoloni 65012, Sermilinnuaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1977	1989	1992	2003
Hvidvinget måge	10	50 i	48	14
Gråmåge			1	2
Ride	100	25	25	
Alk		3 i		
Tejst		Til stede		

Koloni 65011

Ligeledes en mindre koloni (Tabel 40) der er blevet optalt første gang i 1977. Her var der 8 par hvidvingede måger, 140 par rider, 3 par alke og 5 par tejst. Antallet af hvidvingede måger steg til 72 ynglepar i 1972. Ridebestande har på samme måde været stigende til i 1992 at huse 252 par. Alken har vist samme mønster og voksede til 40 individer i 1992. I 1992 yngede desuden et enkelt par gråmåger. I 2003 var der ingen fugle i denne koloni.

Tabel 40. Havfuglekoloni 65011, Sermilinnuaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1977	1989	1992	2003
Hvidvinget måge	8	100 i	72	5
Gråmåge			1	
Ride	140	200	252	
Alk	6 i	25 i	40 i	
Tejst	5 i	5 i		

Koloni 65010

Siden 1960 har riden udvist betragtelige svingninger med blot 25 ynglepar i 1989, hvor der i 1977 blev talt 1800 (Tabel 41). I 2003 var der ca. 1400 ynglepar i kolonien. Hvidvinget måge har ligget stabilt gennem perioden, mens alken har vist betydelig fremgang med 152 individer i 2003.

Tabel 41. Havfuglekoloni 65010, Sermilinnuaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår					
	1960	1975	1977	1989	1992	2003
Hvidvinget måge	16	20	12		9	12
Gråmåge					1	
Ride	400	1400	1800	25	138	1390
Alk	4 i			5 i		152 i
Tejst		2 i		5 i	1 i	

Koloni 65009

Optalt seks gange siden første optælling i 1960 (Tabel 42). I 1992 blev der observeret et enkelt par svartbage men ingen i 2003. Antallet af hvidvingede måger er gradvist vokset fra 17 ynglepar i 1960 til 351 ynglepar i 1992. I 2003 var tallet nede på 105 ynglepar. I 1993 blev der for første gang registreret ynglende gråmåge med 3 par. Riden var i 1960 repræsenteret med 25 ynglepar. Ridebestande voksede derefter til 2000 og 3300 ynglepar i hhv. 1975 og 1977. I 1990 var der blot 300 ynglepar, men i 1992 lå tallet igen omkring de ca. 3000 ynglepar, og i 2003 optrådte det hidtil største antal ynglende rider i denne koloni

med 3400 ynglepar. I 1960 blev der observeret blot 2 par alke, i 1990 5 individer, mens der i 1992 og 2003 blev set hhv. 51 og 42 individer. Tejsten er registreret i årene 1977, 1992 og 2003 med 10 par, 5 individer og 4 individer.

Tabel 42. Havfuglekoloni 65009, Sermilinnguaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår					
	1960	1975	1977	1990	1992	2003
Svartbag					1	
Hvidvinget måge	17	200	219	350 i	351	105
Gråmåge						3
Ride	25	2.000	3.300	500	2.851	3.393
Alk	4 i			5 i	51 i	42 i
Tejst			10 i	5 i	4 i	

Koloni N

Ny koloni med et par ynglende hvidvingede måger, 21 par gråmåger og en enkelt tejst til stede (Tabel 43).

Tabel 43. Havfuglekoloni N, Sermilinnguaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår
	2003
Hvidvinget måge	21
Gråmåge	1
Tejst	1 i

Koloni 65008

Optalt første gang i 1960, hvor der alene blev set 4 par alke (Tabel 44). I 175 ynglende der 1 par hvidvingede måger og et par rider og i 1977 hhv. 5 par hvidvingede måger og 4 par rider. Siden er der sket en markant stigning af disse arter og i 2003, og i 2003 var der 114 par hvidvingede måger og 715 par rider. Endvidere har alken været i svag fremgang med 30 individer talt i 2003. Herudover blev der i 1990 og 1992 observeret hhv. 5 og 4 tejste, samt et par svartbage (*Larus marinus*) i 1992.

Tabel 44. Havfuglekoloni 65008, Sermilinnguaq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår					
	1960	1975	1977	1990	1992	2003
Svartbag					1	
Hvidvinget måge		1	5	250 i	143	114
Gråmåge					5	4
Ride		1	4	250	365	715
Alk	8 i			8 i	10 i	30 i
Tejst				5 i	4 i	

Koloni 65014

Kolonien havde ingen fugle i 2003, men 10 alke blev registreret i 1990.

Koloni 65203

Her blev registreret 18 alke i 1992, men ingen fugle i 2003.

Søndre Isortoq

Der er i tidens løb blevet registreret i alt 7 havfuglekolonier i Søndre Isortoq, men kun fem husede fuglekolonier i 2003 (Figur 2). Tabel 38-42 giver en oversigt over alle disse kolonier med resultaterne fra 2003, samt resultater fra tidligere tællinger.

Koloni P

Ikke tidligere registreret i Havfugledatabasen (Tabel 45). Kolonien husede en relativ stor bestand af hvidvinget måge med 70 ynglepar og ride med hele 1205 ynglepar. Herdover var der et par gråmåger og 58 alke til stede.

Tabel 45. Havfuglekoloni P, Søndre Isortoq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår	
	2003	
Hvidvinget måge	70	
Gråmåge	1	
Ride	1.205	
Alk	58 i	

Koloni 65004

Optalt siden 1975, hvor der blev talt 50 par hvidvingede måger og 10.000 par rider (Tabel 46). Antallet af hvidvingede måger steg til 310 par i 1977, men aftog igen til 350 individer i 1990. I 2003 var der blot 3 par hvidvingede måger i kolonien. Antallet af rider har været gradvist aftagende med ca. 6000 par i 1977 til ca. 5000 par i 1990 og 2400 i 2003. Alken blev først registreret i 1990 med 60 individer. I 2003 var der 35 alke til stede.

Tabel 46. Havfuglekoloni 65004, Søndre Isortoq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1975	1977	1990	2003
Hvidvinget måge	50	310	350 i	3
Ride	10.000	6.050	5.350	2.400
Alk			60 i	35 i
Tejst		1 i		

Koloni 65003

Optalt første gang i 1975, hvor der blev talt 300 par hvidvingede måger og 20.000 par rider (Tabel 47). I 1977 toppede antallet af hvidvingede måger med 402 ynglepar, mens der i 1990 var 100 par og i 2003 ingen hvidvingede måger blev observeret. Ridebestanden har været gradvist aftagende gennem hele perioden og var nede på 4770 ynglepar i 2003. I 1977 blev der talt 365 lomvier i kolonien, mens tallet var 2.200 i 1988. I 2003 blev der talt 1635 lomvier. Alken blev første gang registreret i 1977 med 3 individer. Ved de seneste to tællinger var der sket en markant stigning til 300 i 1990 og 222 i 2003.

Tabel 47. Havfuglekoloni 65003, Søndre Isortoq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår				
	1975	1977	1988	1990	2003
Hvidvinget måge	300	402		100	
Ride	20.000	15.200		5.000	4.770
Polarlomvie		365 i	2.200 i		1.635 i
Alk		3 i		300 i	222 i

Koloni 65002

Kun ride og alk er blevet registreret i denne koloni (Tabel 48). I 1977 var der 200 par rider, 85 i 1990 og 130 i 2003. Alken blev første gang registreret i 1989 med 50 individer. I 1990 blev der observeret 10 og i 2003 43 individer.

Tabel 48. Havfuglekoloni 65002, Søndre Isortoq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1977	1989	1990	2003
Ride	200		85	130
Alk		50 i	10 i	43 i

Koloni 65001

Optalt første gang i 1977, hvor der blev talt 600 par rider (Tabel 49). I 1990 var der 175 par og i 2003 100 ynglepar. I 1989 blev der observeret 18 alke og i 2003 56. Endvidere blev der registreret et enkelt par hvidvingede måger i 2003.

Tabel 49. Havfuglekoloni 65001, Søndre Isortoq. i angiver antal individer.

Art	Optællingsår			
	1977	1989	1990	2003
Hvidvinget måge				1
Ride	600		175	100
Alk		18 i	35 i	56 i

To små alkekolonier blev besøgt i 2003, men der blev ikke observeret fugle ved nogle af disse. I 1977 var der 25 alke i koloni 65040 og 14 i koloni 65041.

4. Diskussion og konklusion

Der er i tidens løb blevet registreret ialt 53 havfuglekolonier i de tre fjorde Evighedsfjorden, Sermilinnuaq og Søndre Isortoq tilsammen. Heraf blev der registreret og optalt fugle i 42 kolonier i 2003; 28 i Evighedsfjorden, ni i Sermilinnuaq og fem i Søndre Isortoq. Seks af disse har ikke tidligere været registreret i Havfugledatabasen. Hele Evighedsfjorden blev gennemsejlet, og alle havfuglekolonier blev besøgt og optalt. Endvidere blev alle øvrige tilsyneladende besatte havfuglekolonier i kommunen optalt med undtagelse af en mindre koloni i fjorden Maniitsup Sermilia og en mindre koloni nær bygden Atammik (se iøvrigt Lokalitet og metode-afsnittet). Hvorvidt de nyregistrerede kolonier også har været relativt nyetablerede eller kolonier overset ved andre besøg er imidlertid uvist.

For at vurdere den generelle udvikling i havfuglebestandene i kommunen er det nødvendigt at have et indgående kendskab til bestandenes størrelse fra tidligere år. Der er foretaget en række tællinger gennem årene i Kommunen, men kun i 1977 har der været en dækning, der næsten svarer til tællingerne i 2003. I det følgende bruges derfor overvejende dette år som sammenligningsgrundlag for 2003-tællingerne.

Skarv

I 1977 var det totale antal skarver optalt i Kommunen 191 ynglepar fordelt på 11 kolonier. I 2003 var der minimum 209 ynglepar fordelt på 13 kolonier. Hertil kommer en ikke optalt koloni og 163 individer (hvoraf nogle kan have været ynglende). Disse tal indikerer en

bestandsfremgang siden 1977, hvilket er i overensstemmelse med hvad Boertmann & Mosbech tidligere har dokumenteret for skarven i Vestgrønland (1997).

Gråmåge

Lokale brugere hævdede ofte, at de større måger var blevet mere talrige i kommunen, og lignende udtalelser er også kommet fra andre kommuner. I 1977 blev der ialt talt 23 par gråmåger, mens tallet i 2003 lå på 14 ynglepar, samt 9 individer. Disse tal kan altså ikke bekræfte en bestandsfremgang, men i bedste fald en stabil bestand. I 1977 var fuglene fordelt på 5 kolonier, mens de i 2003 var fordelt på 9 kolonier, bl.a. i Sermilinnguaq, hvor de ikke blev registreret i 1977. Det større antal af kolonier, hvor enkelte var beliggende nærmere Maniitsoq by, kan tænkes at give et generelt indtryk om fremgang i bestanden. Endvidere kan det selvfølgelig ikke udelukkes, at der findes flere små spredte kolonier udover de her besøgte. Flere spredte kolonier vil formodentlig også medføre et generelt indtryk om fremgang i bestanden.

Hvidvinget måge

Der var minimum 2706 par hvidvingede måger i 1977 fordelt på 25 kolonier. I 2003 blev der blot talt 644 par fordelt på 30 kolonier, samt 136 individer og en ikke optalt koloni. Disse tal indikerer en betydelig negativ bestandsudvikling siden 1977. Til trods for færre ynglepar i 2003 var disse fordelt på flere kolonier, hvilket igen kan bevirke et indtryk af en positiv bestandsudvikling trods den detekterede nedgang.

Svartbag

Der blev kun registreret ét enkelt par ynglende svartbage i 2003. Arten er ikke tidligere registreret som ynglefugl.

Ride

Hvad angår riden, blev der i 1977 optalt ialt 71.707 ynglepar fordelt på 22 kolonier. Til sammenligning var totalen i 2003 fra alle optalte ridekolonier (29 kolonier) i kommunen 32.359 ynglepar. Alle 22 kolonier, der blev optalt i 1977, blev tillige optalt i 2003, samt yderligere 7 kolonier. Ridebestanden er derfor gået ca. 39.000 ynglepar tilbage svarende til en bestandsnedgang på mere end 50%. Igen indikerer vore tællinger, at der er kommet flere kolonier, altså at riderne er spredt ud over større områder. Det er derfor muligt, at den totale tilbagegang i antal ynglepar ikke virker så markant, når der samtidig er opstået nye kolonier. Selv om man bør udvise forsigtighed med tolkning af bestandsændringer hos en art som riden, der kan fluktuere betydeligt fra år til år, bør en ændring på 50% dog tages alvorligt. Ikke mindst set i lyset af den markante nedgang i de fleste større grønlandske ridekolonier i løbet af forrige århundrede (Nyeland 2004), en tilsvarende nedgang på ca. 50% i Sydgrønland i 2003 (Boertmann 2003) og det faktum, at den overvejende del af ridebestandene i Atlanten tilsyneladende er i tilbagegang.

Lomvie

Kun i 1977 og 2003 er alle fire lomviekolonier blevet optalt, hvorfor der kun er grundlag for en sammenligning mellem disse to år for hele kommunens lomvier. Summeres antallet af lomvier fra alle fire kolonier i hvert af de to år, blev der i 1977 talt 23.015 lomvier og i 2003 17.578 lomvier, en forskel på 5.437 fugle (eller ca. 24%). Hvorvidt dette indikerer en egentlig nedgang siden 1977, er dog noget usikkert, idet der ikke er taget højde for eventuelle døgnvariationer i tællingerne. Bruger vi imidlertid værdier for døgnvariationen registreret i det nordlige Upernavik (Kampp & Lyngs 1988), hvor der kunne være en forskel på op til 34% mellem det mindste og største tal, kan vi få illustreret de mest ekstreme scenarier i Maniitsoq. Betragter vi optællingsresultatet fra 1977 som et minimumstal, er der altså mulighed for, at antallet af fugle i kolonien i virkeligheden kunne have været op til 34% højere, nemlig $23.015 + 34\% = 30.840$. Bruger vi dette tal og

betragter 2003-resultatet som et maksimum antal fugle i kolonien, vil der i værste fald kunne være tale om en tilbagegang på 13.262 eller 43%. Betragter vi derimod 1977-resultatet som et maksimum antal fugle i kolonien og 2003 som et minimumstal, vil der i 2003 kunne have været $17.578 + 34\% = 23.555$, hvilket i forhold til 1977 kunne peges på en stabil bestand. Det sidste scenarie er, at vi betragter begge år som maksimum antal fugle i kolonien (el. minimum). Med udgangspunkt i dette vil der være tale om en tilbagegang på 5.437 fugle eller ca. 24%. Resultaterne er altså ikke entydige, og det mest sandsynlige er, at tællingerne i begge år befinder sig et eller andet sted mellem maksimum- og minimumværdierne. Man kan derfor med nogen forsigtighed betragte bestanden af lomvier i Maniitsoq Kommune som værende stabil eller måske i svag tilbagegang. Det skal endvidere pointeres, at der kan være store forskelle i døgnvariationer mellem kolonierne, og at den her benyttede værdi på 34% ikke nødvendigvis gælder for kolonierne i Maniitsoq Kommune. Resultaterne viser, at der er grund til at holde ekstra øje med lomviekolonierne i Maniitsoq Kommune og måske intensivere overvågningen i fremtiden.

Der var forlydender om, at der skulle være etableret 2 nye lomviekolonier i kommunen. Disse to lokaliteter blev besøgt, men udtalelserne om nye kolonier kunne dog ikke bekræftes, da der ikke blev registreret lomvier ved nogen af lokaliteterne. Regelmæssigt er der forlydender om nye lomviekolonier rundt om i landet, og det er afgørende for Grønlands Naturinstitut, at der bliver fulgt op på sådanne udtalelser, og at sådanne lokaliteter bliver besøgt og optalt, i fald der er tale om lomvier. I 2003 var der, udover Maniitsoq Kommune, meldinger om nye lomviekolonier i kommunerne Avanersuaq, Upernavik (nord), Nuuk og Nanortalik. I de to nordlige kommuner er der fra GN's side blevet fremsendt en opfordring til de personer, der er fremkommet med udtalelserne, til at indtegne disse lokaliteter på medsendte kort. Indtil videre har GN ikke fået respons på disse henvendelser. På lignende vis var der oplysninger om en ny lomviekoloni i Nuuk. Kolonien blev besøgt af GN sammen med den fanger, der mente, at der var tale om en ny koloni. Der blev taget GPS positioner, og kolonien blev optalt, men det kunne efterfølgende konstateres, at det var den samme koloni der "altid" havde ligget der, og at kolonien talte det samme antal individer, som var talt årene før. I Sydgrønland i Nanortalik Kommune, skulle der have været etableret en ny lomviekoloni ved Kap Christian. Biologer fra Danmarks Miljøundersøgelser besøgte lokaliteten sammen med lokale, men kunne afkræfte, at der var tale om en lomviekoloni (Boertmann 2003). Grønlands Naturinstitut vil fortsat opfordre lokale til at henvende sig, i fald man har oplysninger vedrørende nye lomviekolonier i de enkelte kommuner. For at overvåge landets ynglebestand er det afgørende at følge både op- og nedgang i bestandene.

Alk

I 1977 blev der talt ialt 870 individer og 25 par fordelt på 18 kolonier. Til sammenligning blev der i 2003 talt minimum 1359 individer (samt en ikke optalt koloni) fordelt på 22 kolonier. Selvom der ikke er taget højde for eventuelle døgnvariationer ved nogen af tællingerne, indikerer resultaterne dog en tydelig forøgelse af kommunens alkebestand.

Sammenfattende for Maniitsoq Kommunes havfuglekolonier kan det siges, at der siden 1977 er indikation på i) en svag fremgang i skarvbestanden, ii) en tilbagegang i bestanden af hvidvingede måger, men tilsyneladende fordelt på flere kolonier, iii) en nogenlunde stabil bestand af gråmåge, men fordelt på flere kolonier iv) en markant tilbagegang i ridebestanden, v) en formodentlig stabil lomviebestand, dog med indikation på en mulig svag tilbagegang, samt vi) en fremgang i alkebestanden.

5. Tak

Det var afgørende for vort arbejde i Maniitsoq Kommune at samarbejde med lokale brugere og få gavn af deres store kendskab til lokalområdet. Vi er derfor særdeles taknemmelige for al information og hjælp fra borgerne, der deltog i borgermødet i Kangaamiut, herunder bl.a. Jarfet Larsen og Efraim Olsen. I Maniitsoq var bl.a. Henrik Heilmann meget behjælpelig med information og med at oversætte information fra andre fangere. Hertil kommer et væsentligt bidrag fra Vittus Heilmann, Enok Larsen, jagt- og fiskerikonsulent Ivar Lyberth og jagtbetjent Jacob Heilmann. Desuden takker vi Anda Karolussen, kommunekontoret i Kangaamiut, for gæstfrihed og hjælp i forbindelse med indlogering og arrangement af borgermøde. Maniitsoqs borgmester Sivert Heilmann takker jeg for et interessant og behageligt møde. Vi er Jarfet Larsen taknemmelige for sikker sejlads i Evighedsfjorden og for hans gæstfrihed, samt Søren Møller for sikker og hurtig sejlads i Maniitsoq-området. Til sidst takker vi Carsten Egevang og Regitze Nyeland Castenschiold for kommentarer til denne rapport.

6. Referencer

- Boertmann, D.M. & A. Mosbech, 1997.
Breeding distribution and abundance of great cormorant *Phalacrocorax carbo carbo* in Greenland. *Polar Research* 16: 93-100.
- Boertmann, D., 2003.
Seabird colonies and moulting harlequin ducks in South Greenland. Results of a survey in July 2003. National Environmental Research Institute. - Research Notes from NERI 191: 33 pp.
- DMU-AM & OC, 2001. Database over Grønlands havfuglekolonier. DMU Arktisk Miljø og Ornis Consult.
- Falk, K. & K. Kampp, 1997a.
A manual for monitoring Thick-billed Murre populations in Greenland. Technical Report no. 7, Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut. 90 pp.
- Falk, K. & Kampp, K., 1998.
Langsigtet monitoringsplan for lomvier i Grønland. Teknisk Rapport nr. 18. Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut. 26 pp.
- Kampp, K. & Lyngs, P., 1989.
Polarlomvier i Upernavik 1988, feltrapport. Det Grønlandske Fuglefjeldsprojekt, Grønlands Hjemmestyre/WWF Verdensnaturfonden.
- Merkel, F.R., 2002. Ederfugleoptællinger i Ilulissat, Uummannaq og Upernavik Kommuner, 1998-2001. Technical report no. 43, Pinngortitaleriffik, Grønlands Naturinstitut. 78 pp.
- Nyeland, J., 2004. Apparent trends in the Greenland Kittiwake population. *Waterbirds* 27: 347-354.
- Walsh, P.M., Halley, D.J., Harris, M.P., del Nevo, A., Sim, I.M.W. & Tasker, M.L., 1995.
Seabird monitoring handbook for Britain and Ireland. Joint Nature Conservation Committee, RSPB, ITE & the Seabird Group, Peterborough.